

1

**İŞ, AHLAKIYLA
YAPILIRSA
MEŞRUDUR**

İŞ, AHLAKIYLA YAPILIRSA MEŞRUDUR

**İĞİAD, ahlaki olmayan bir işin meşru olmadığını savunur.
Kanunlar ve piyasa şartları ne yönde olursa olsun,
gayriahlaki iş ve uygulamalar meşru kabul edilemez.**

Her iş ve girişim ya meşru ya da gayrimeşrudur. Ahlak, her değer, fiilin ve kazancın önündedir, meşruiyetin kaynağını oluşturur. Hayatı ve hayatın akışı içerisindeki girişimlerimizi anlamlı ve değerli kılan yegane ölçüt ahlaktır. Ahlakıyla yapılmayan işten sağlanan maddi veya manevi kazanç kâr sayılmaz, bilakis kayıp ve zarardır.

Helal kazanç elde etme niyeti, yol ve yöntemin doğru seçilmesini zorunlu kılar. Zira elde edilen kazancın meşru veya gayrimeşru olmasını kazanma yöntemi belirler. Ahlaki olmayan yol ve yöntemlerle meşru bir hedefe varılamaz, helal bir kazanım elde edilemez.

İnsanın mutluluğu ve huzuru ancak ahlaklı girişimler ve yöntemlerle sağlanır. Nasıl ki ahlaklı olmayan bir insandan kendimizi sakınıyorsak, ahlaklı olmayan bir tüccardan ve onun girişiminden de sakınmamız gerekir.

Ahlak, insanın hilkati ve fitratıdır. İnsanın bütün davranış biçimlerine renk veren, ticari girişimlerine şekil veren meşruiyetini aldığı temel kaynak ahlaktır. Ahlak insanın kendisiyle ünsiyetidir, kendisine yabancılaşmamasıdır, kendisi ile yüzleşmesidir. Ahlak, kaynağını vahiyden ve Hz. Peygamber'in (SAV) hayatındaki örneklerden alır. Ahlaklı olan insan, bütün faaliyetleriyle, ticari teşebbüsleriyle, ortaklıklarıyla, müşteri ve işgören ilişkileriyle bir bütün olarak örnek olmalıdır.

Ticari hayatın hırçın ve kıyasıya rekabet üzere sürmesi, malı ve kazancı yüceltmeye, biriktirerek çoğaltmaya ve bunu bir tutku hâline getirmeye sebep olabilmektedir. İnsan, katı bir vicdanla, hırsıyla ve tutkuyla biriktirerek çoğaltmaya meyilli olsa da, sahip olduğu ahlak bunun sınırları olduğunu vazeder. Ahlaklı bir insan kazancını, paylaşmak ve arınmak üzerine inşa etmiştir.

Başarı uğruna insanın yaratılışına aykırı iş yapmak ya da yapılmasına razı olmak, dünya üzerinde elde edilebilecek en büyük kazancı bile heba etmek demektir. Üzerinde yürüdüğümüz arz, insanın ahlaklı olmasının mizanı üzere kuruludur. Mizana zarar verecek olana tevessül etmek elde avuçta olanın kıymetini yok edecektir. İnsanın ahlaktan, yani fitratından, vicdanından ve iradesinden vazgeçerek kazanacağı bir şey söz konusu olamaz. Buradan elde edeceği zararı karşılayacak bir kazancı da yoktur. İnsan kendinden olanı, ahlakını kaybetmemek adına yeri geldiğinde arzu ve heveslerinden vazgeçmeyi, yüz çevirmeyi öğrenmeli, eşyayı kaybettiği yerde kazanacağı erdemli duruşun hürmetini düşünmelidir.

- İĞİAD için asıl olan insan, tâli olan eşyadır. Allah ile kulluk bağı kopan insan, ticari hırsın ve eşyanın kölesi olmaktan kurtulamaz.
- İĞİAD, emeğin infak ile korunmasını gerekli görür, infak ahlakının yaygınlaşmasını önemser. Çünkü infak nifakın panzehiridir.
- İĞİAD, her çabada ve teşebbüste ahlakı önceler. Muhtevasında ahlak olmayan bir işi ve ticari kazancı meşru görmez.